

REN
natur

ÅRSRAPPORT // 2021

Odsherred Kommune

NØGLEN ER

fællesskabet

Endnu et år er ved at være til ende, og dermed kan vi lægge snapperen fra os og lukke tredje sæson af Ren Natur. Dette udløser naturligvis en evaluering, og hvad er det så, der skal ned på blokken i år? Ja, det er altid spændende at se tilbage i overskrifter og særligt i disse år, hvor så mange ting synes at forvandle sig til noget nyt.

21-sæsonen har været præget af flere interessante forhold, og først på listen kommer det faktum, at vi igen har slået rekord i tilmeldte foreninger på landsplan. I de første sæsoner var det primært i Jylland, at tilslutningen var stor, men nu følger Østdanmark trop, således at forskellen udjævnes. Det glæder os naturligvis meget, selvom vi stadig er i den situation, at mange foreninger desværre bliver overført til den lokale venteliste.

Ivrigheden efter at komme i gang har været større i år end de tidligere år. Der var i den grad run på forårsruterne, og mange af de foreninger, som fik tildelt en efterårsrute, forsøgte at handle sig frem i kalenderen. Der er ingen tvivl om, at lysten til igen at være sammen – post Corona – har spillet ind her. Dette kunne vi også aflæse i antallet af deltagere, som foreningerne tilmeldte til deres events,

hvilket generelt har været flere end sidste år. Dog var nogle måske lidt for optimistiske, og måske havde de heller ikke taget højde for, at eftersommeren blev tiden, hvor flere udsatte forårsarrangementer skulle afvikles, hvorfor de måtte nedjustere deres deltagerantal.

Men alt i alt så er Ren Natur 21 afviklet med stor glæde og tilfredshed fra vores side.

Det er også vores indtryk, at de øvrige samarbejdspartnere kan nikke til det. For det er jo en sand fornøjelse at modtage de mange tak-hilsner foreningerne kvitterer med, når de modtager deres sponsorpenge. "Tak fordi vi måtte være en del af løsningen". Når sådan en mail tikker ind i boksen, så ved vi, at vi er lykkedes med vores mission.

Endelig - fra hjertet - en **STOR** tak til alle samarbejdspartnere, som i år ikke kun består af sponsorer, kommuner og de frivillige foreninger, men også DotPeople i Esbjerg og Punkt & Prik i Varde, som har hjulpet Ren Natur ind i en ny tidsalder med den nye hjemmeside, database og kommunikation. Sammen gør vi alle konceptet endnu stærkere. TAK.

REN
natur

FRIVILLIGHED
affald

National statistik over indsamlinger i Ren Natur

Oversigt over antal deltagende kommuner, ruter og frivillige som har samlet affald med Ren Natur i 2021.

Kommuner	Ruter i 2021	Frivillige i aktion	Indsamlede sække*
40	483	8565	3837

*Antallet af indsamlede affaldssække er større end angivet her, da selvorganiserede indsamlingsgrupper bestående af ildsjæle samler affald ind i regi af Ren Natur hele året, men uden forpligtelse til at afrapportere mængder.

Region Nordjylland

Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Thisted, Vesthimmerland, Aalborg, Rebild

Ruter i alt	71
Frivillige	1297
Km ryddet	285

Region Midtjylland

Aarhus, Randers, Viborg, Holstebro, Herning, Ringkøbing-Skjern

Ruter i alt	70
Frivillige	1203
Km ryddet	375

Region Syddanmark

Esbjerg, Fredericia, Kolding, Middelfart, Odense, Vejle, Vejen, Aabenraa

Ruter i alt	100
Frivillige	1685
Km ryddet	632

Region Hovedstaden

Albertslund, Ballerup, Hvidovre, Gladsaxe, Hillerød, Fredensborg, Helsingør, Ishøj

Ruter i alt	98
Frivillige	1772
Km ryddet	492

Region Sjælland

Slagelse, Solrød, Køge, Vordingborg, Næstved, Stevns, Guldborgsund, Roskilde, Holbæk, Odsherred, Kalundborg

Ruter i alt	144
Frivillige	2507
Km ryddet	788

REN NATUR I 2021

Odsherred

Odsherred Kommune har været aktiv i Ren Natur for første gang i 2021. De har deltaget med 12 indsamlingsruter, som er standardpakken for kommunens størrelse.

Opstarten af Ren Natur i Odsherred skete på et online møde i marts måned. Ren Natur sendte forslag til tekster til kommunen til rekruttering af foreninger via henholdsvis Facebook, kommunens hjemmeside og den lokale ugeavis, samt direkte invitationer til kommunens foreninger.

Kommunen tegnede de 12 indsamlingsruter i løbet af maj måned, og de blev var lagt på Ren Naturs hjemmeside, så vi kunne åbne for tilmeldinger ca. 1. juni.

14 foreninger tilmeldte sig, og de 12 ruter blev tildelt i løbet af august.

I løbet af august måned begyndte også indsamlingskalenderen at tage form, i takt med at de enkelte foreninger meddelte deres ønskede indsamlingsdato. Alle indsamlinger blev gennemført i perioden 10. august til 3. oktober.

Indsamlingskalenderen var ligeledes det værktøj, Ren Natur brugte som styring overfor kommunens driftsafdeling, der stod for afhentning af affaldet på de udpegede dropsteder.

På næste side ses de lokale nøgletal samt den komplette indsamlingskalender.

Lokale nøgletal

Ruter 2021	Frivillige i aktion	Antal sække	Estimeret antal kilo*	Estimeret antal styk**
12	180	86	344	43.688

*På baggrund af stikprøveanalyse foretaget i 2020 er en sæk estimeret til at veje ca. 4 kg. Dertil kommer stort affald, som ikke kan være i sækken. ** På baggrund af stikprøveanalyse foretaget i 2020 er en sæk estimeret til at indeholde et beregnet antal styk på 508.

RUTER

Odsherred

Højby, P- og legepladser i Nykøbing, Vig Park, stier og park i Asnæs, Vraget og Sanddobberne, Fjordstien, Istidsruten, Lyngvej, Gudmindrup, Korevlerne, Rørvigvej og Rørvig Havn, Odden Havn

RUTER

Indsamlingskalender

Rute nr.	Forening	Dato
	1. Højby Lokalråd	28. aug
	2. Egebjerg Pensionistforening	18. aug
	3. Skønhed og Skrald	11. sep
	4. Højby Ældre Motionister	31. aug
	5. Dragsholm Brandvænsforening	28. aug
	6. Odsherred Museumsforening	20. sep
	7. Socialdemokratiet i Odsherred	3. okt
	8. Odsherred Løberne	10. aug
	9. Dragsholm Hundeskole	3. okt
	10. Miljø- og Energilandsby Stenstrup	7. sep
	11. FDF Nykøbing Sj.	15. sep
	12. Byggeudvalget i Odsherreds Rideklub	10. sep

Klik her
og se ruterne.
Tilgængelig
til 31.12.21

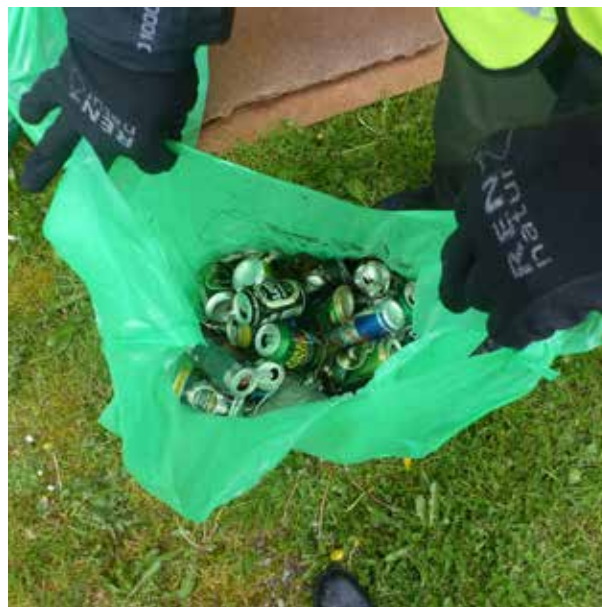
Odsherred 2021

affaldstype

Et af de centrale elementer i Ren Natur er naturligvis affaldsindsamling. Simpelthen at få affaldet fjernet fra de anviste ruter. Når det så er gjort, beder vi foreningerne rette sig efter de retningslinjer, der er gældende i kommunen i forhold til sortering mm. Men vi beder ikke foreningerne om at tælle de enkelte affaldstyper, da det ofte giver udfordringer rent praktisk. Dog beder vi dem afrapportere, hvilke affaldstyper der er fremtrædende, og hvis der har været noget særligt undervejs.

I Odsherred Kommune har foreningerne indrapporteret følgende affaldstyper:

- Cigarettskod
- Plastik
- Papir
- Mundbind
- Flasker
- Dåser
- Kapsler

Citater fra foreningerne

Flere af foreningerne blev særdeles overrasket over, hvad de fandt på deres rute. Læs eksempler på deres kommentarer her:

- På stranden fandt vi en ødelagt robåd
- 1 Buddha med LED lampe
- Lænestol og en skummadras.
- Mobillader og batteri
- Store plastikkasser
- Håndklæder og badetøj
- En halv BH

DEN STORE GEVINST

ved at være en del af Ren Natur

I løbet af de sidste 3 sæsoner er det blevet mere og mere tydeligt, at en af de helt store gevinster ved konceptet er af mellem menneskelig karakter. Det at få lejlighed til at være sammen om noget meningsfuldt betyder rigtig meget for foreningerne, deres medlemmer og ikke mindst deres fælles identitet som gruppe.

I årets afrapportering har vi spurgt alle deltagende foreninger om, hvad det bedste ved turen var. Her er et udpluk af svarene fra foreningerne i Odsherred Kommune:

- Det sociale sammenhold på turen og efterfølgende gode frokost.
- Beboerne var meget positive og kom med gode kommentarer.
- Samværet.
- Vi hyggede og ungerne syntes det var så fedt. Der var flere, der roste ungerne, og sagde at det kunne de godt være stolte af, og der var en der gav is.
- Et godt og hyggeligt arrangement - både socialt og miljømæssigt.
- At få frisk luft og være sammen om noget godt.
- Smuk rute, dejligt vejr, hyggeligt samvær og fandt ud af hvor fantastisk et sted vi bor, og hvor dejligt at folk er opmærksomme på at samle op efter sig.
- At hapserne fungerede så godt - det var vi rigtig glade for.

EKSTRA GEVINST

Sponsorpengene gør godt i klubkassen!

Når forenings-Danmark tilmelder sig Ren Natur, er det ofte fordi sponsorpengene trækker. Dette er mere end nogensinde også tilfældet i år, hvor Corona 2 år i træk har udfordret foreningslivet og ikke mindst deres muligheder for at tjene nogle penge. Det er en stor glæde at kunne understøtte det lokale initiativ økonomisk, og pengene modtages med stor taknemmelighed derude. Hvad de anvender pengene til, er deres egen sag. Men vi ser gerne, at de går til fællesskabet, og det synes også at være tilfældet.

I Odsherred Kommune har foreningerne bl.a. valgt at anvende deres sponsorpenge til følgende:

- Indgår i daglig drift, da vi har haft reducerede indtægter under pandemien.
- Pt. er vi ved at skaffe midler til Juleudsmykning. Vi har også brug for midler til drift af infocenter ved Højby Sø (Fugleskjul)
- Håndvægte, hulahopringe, elastikker
- Lave en fed lejr for børnene til sommer
- Vi er ved at samle penge til opførelse af en ridehal mere
- Vi donerer pengene til en lokal grøn organisation
- Vi giver en del af midlerne til de børnehaver der deltog og de bestemmer hvad de ønsker.
- Til at lave noget hyggeligt med vores medlemmer i løbeklubben
- Materiel og indretning af ny træningsplads
- Sponsormidlerne skal anvendes på en tur til Fakse Kalkbrud
- Urban Garden på vores fællesareal i landsbyen
- Køb af materialer til vores nye udstilling i Anneberg Kulturpark.

KALD DET KÆRLIGHED

Flere lokale steder har brug for kærlighed

Indsamlingsruterne i Ren Natur er blevet til i et samarbejde mellem HDR og Odsherred Kommune. De er blevet udvalgt efter et sæt retningslinjer, der udover en vis sandsynlighed for affald i området også rummer forhold som trafiksikkerhed, egnethed for børn i forskellig alder, forskellige landskabstyper og fordeling af ruter over hele kommunen.

Men der kan sagtens være områder i kommunen, som borgerne kender bedre, og som har brug for en ekstra oprydning og affaldsindsamling. Derfor giver vi altid foreningerne en mulighed for at indberette forslag til nye lokale ruter i forbindelse med deres afrapportering.

I Odsherred har foreningerne peget på følgende steder:

- Man bør overveje vejarealer samt befærdede skovstrækninger.
- Højby har 7 indfaldsveje her bør der nok sættes ind.
- Stranden
- Ude ved Grevinge afkørslen kunne der godt sendes voksne ud. Men ellers syntes jeg at der er ramt bredt
- Der ligger meget affald på afkørslerne til Asnæs fra rute 21
- Området ved højskolen i Hørve
- Vi vil foreslå, at der opsamles langs trafikerede bilveje flere gange om året
- Odsherredvej (omfartsvejen omkring Nykøbing Sj. og til Vig)

REN NATUR

vækker den grønne opmærksomhed

Et af de grundlæggende formål med konceptet Ren Natur er at styrke befolkningens bevidsthed om udfordringen med henkastet affald, da en større bevidsthed giver en bedre forudsætning for at ændre adfærd fremadrettet. Og hvordan går det så med det? Giver deltagelsen i Ren Natur et andet syn på affald, og styrker det deltagernes opmærksomhed i fremtiden? Meget tyder på det!

I Odsherred har foreningerne blandt andet givet os følgende svar:

- Vi kan se det hjælper at rydde op, der kommer mindre affald.
- Vi er dybt forargede over folks måde at behandle naturen på.
- Når vi går ture med børnene til møderne, har vi nu poser med til skrald.
- Når vi går til med vores hund, har vi nu en pose til affald med.
- Vi er mere opmærksomme på, at affald skal samles op, når man møder det, og må ikke blive liggende i naturen.
- Når vi samler i dagligdagen, møder vi også det "ensomme" skrald, smidt af mennesker med misbrugsproblemer, skrald fra unge som mødes i park eller lign., da ungdomsklubber, diskoteker er væk mm.
- Vi vil afholde en politisk debat om det løse skrald. Vi vil desuden i foreningen opsætte krukke med sand i byen med teksten "Har du en skoddag".
- Jeg har lært mine børn at de ikke skal smide affald i naturen, og nu er det så mine børnebørn der lærer det.
- Det positive er, at det virker som om, at vi "taber" mindre affald ude i den fri natur. Og så må vi bare konstatere, at publikumsanlæg f.eks. bord/bænksæt tiltrækker visse typer. Det er de samme steder, hvor jeg igennem årene konstant har kunnet samle flasker, ølkappler, cigaretskod og madpapir op.

REN NATUR & FORENINGERNE

Den gode historie forsætter

En affaldsindsamling er vel en affaldsindsamling! Hvad er lige nyhedsværdien i det? Sådan kunne man jo forfalde til at tænke, når man har set tilpas mange af dem. Men for langt de fleste foreningers vedkommende er det første gang, de er aktive med snapshots, og det gør indtryk stort set næsten hver gang. Langt de fleste bliver positivt overraskede i forhold til de forventninger, de havde til dagen, og det giver ofte anledning til spontane opslag på deres sociale medier eller henvendelser til det lokale dagblad.

I HDR nyder vi at læse de mange afrapporteringer, og vi bliver aldrig trætte af den overflod af begejstring og engagement, der strømmer fra deres beskrivelser af indsamlingsdagen. Det giver konstant inspiration til nye artikler på Ren Naturs hjemmeside, som løbende bliver opdateret.

På næste side ses den artikel, vi har skrevet om en af de aktive foreninger i Odsherred Kommune, men vi opfordrer kommunen til at forsætte historiefortællingen og anvende det nye link, som vi i år har introduceret og sendt i en mail til jer. Her får I adgang til at læse og downloade alle de afrapporteringer, som jeres lokale foreninger har skrevet, og der er også mange fine billeder til rådighed. Billederne må kommunen gerne bruge, når blot Ren Natur nævnes i den forbindelse.

Børnebørnene

skal lære om affald

Odsherred Løberne samlede d. 10. aug. affald langs Lyngvej i Odsherred Kommune. Motivationen for at deltage var at lave noget sammen på tværs af dem, der løber og går i foreningen.

4 sække blev fyldt med plastik, små flasker, cigaretskod og cigaretpakker, flamingo, dåser og pap.

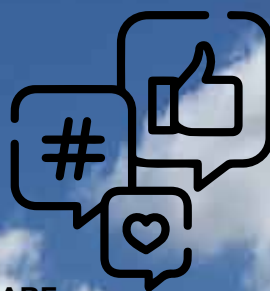
'Der lå mere affald end vi forventede. Den bedste oplevelse var, at vi var sammen og hyggede, mens vi gjorde en forskel. Vi fik en snak om affald. Men vi havde en sund indstilling til det i forvejen. Vi har lært vores børn, at de ikke skal smide affald i naturen, og nu er det så børnebørnene, der skal lære det', fortæller deltagerne.

Odsherred Løberne har flere hold lige fra begyndere til maratonløbere. Der er plads til løbere på alle niveauer. Foreningen tilbyder også gåhold, yoga, spinning og svømning. De har bygget klubben op efter DGI's motto: det skal være Sjovt, Seriøst og Socialt.

Det bedste ved foreningen er, at man kan løbe og gå sammen på forskellige niveauer og hygge bagefter med en kop kaffe, fortæller medlemmerne.

Sponsormidlerne på 3000 kr skal bruges til at lave noget hyggeligt med medlemmerne i løbeklubben.

LAD OS SKABE

mere synlighed sammen!

Benyt enhver chance for at sprede den gode energi i konceptet og del derfor gerne jeres historie på de sociale medier.

Og husk at...

#RENNATUR - #HOLDDANMARKRENT

TESTPROJEKT 2021

Ren Natur Hotspots

Når man kigger ud over Danmark som helhed, så er der rigtig mange fine rene steder uden problemer med henkastet affald, men ind i mellem støder vi på såkaldte "Hotspots". Det er særligt udfordrede og afgrænsede steder, hvor der pga. svær tilgængelig, grænsefladeproblematik mellem privat og offentligt område og/eller mange brugere forekommer meget henkastet affald. Og det er på 2 af disse områder, at HDR, i samarbejde med Roskilde Kommune, har testet en særlig udgave af Ren Natur i år, - nemlig Ren Natur Hotspot.

På de almindelige Ren Natur ruter gennemgår foreningerne ruten én gang. På et Ren Natur Hotspot gennemfører foreningen en affaldsindsamling flere gange i løbet af en sæson. Foreningen er til stede samtidig med evt. brugere af området, og indsatsen har således også en væsentlig karakter af bevidstgørelse, holdningsbearbejdning og nudging. Det er vigtigt at slå fast, at den renholdelse, de frivillige foreninger gennemfører på vegne af Ren Natur, altid vil være en supplerende indsats til den eksisterende kommunale indsats på området.

I testprojektet blev der gennemført ruter på to lokaliteter i Roskilde Kommune; Vigen Strandpark og Himmelsøen. Begge steder har mange sommergæster, både familier og grupper af unge. De specifikke opgaver på de pågældende Hotspots blev beskrevet, hvilket betød at hver lokalitet blev besøgt 6 gange i perioden fra juni til september. Ligesom på de øvrige ruter blev der anvendt indsamlingsudstyr og gennemført en afsluttende afrapportering.

På ruterne blev der primært fundet cigaretskod, snusposer, ølkapsler, slik- og mademballage, alkoholdåser og -flasker samt plastikbestik og emballage.

Begge foreninger oplevede, at flere kom med positive kommentarer og spurgte ind til opgaven. De delte lommeaskebægre ud, og det førte nogle gange til gode samtaler, særligt de helt unge, var glade for askebægrene.

Begge Hotspots er omfattet af HDR Affaldsanalyse, og ser vi på analysetallene for de to lokaliteter, tegner der sig et interessant billede over de sidste tre år. Generelt har vi oplevet af affaldsmængderne er steget under corona, for at falde igen i 2020. Men 21-tallene viser et markant fald i de optalte mængder på helt op til 90%. Der er en vis sandsynlighed for, at foreningernes oprydning og tilstedeværelse har været medvirkende.

HDR tager testresultaterne med videre i planlægningen af sæson 22, som meget vel kan betyde at flere kommuner får mulighed for at gennemføre Ren Natur Hotspot.

TESTPROJEKT
2021

TAK FOR JER!

Samarbejde med vores sponsorer

Ligesom i de to foregående år er Ren Natur i 2021 blevet støttet af 2 nationale og 2 lokale sponsorpartnere. Disse sponsorer er købmandskæden SPAR, restaurantkæden McDonalds samt detailkæden West Wind og Danske Bank.

Der er ingen tvivl om, at alle 4 partnere har en særlig plads i vores hjerter, naturligvis fordi de gør det hele muligt, men også fordi vi ved, at de alle 4 tager deres miljøansvarlighed meget alvorligt, og at det slet ikke stopper ved os. Vi er bare glade for, at vi har været med til at inspirere dem yderligere.

Hver især har de alle 4 nyttiggjort konceptet internt i deres egen organisation. Det har udmøntet sig i spændende tiltag, der har bidraget positivt internt såvel som eksternt hos virksomhederne. Fælles for alle 4 sponsorer er deres vedholdende fokus på, hvordan de selv kan blive en del af løsningen og derigennem være med til at støtte de lokale initiativer rundt om i landet.

McDonalds

McDonalds har i alt 91 restauranter fordelt over hele landet, og de har været med siden testen af konceptet Ren Natur i 2018, hvor de var hovedsponsor. Også i denne sæson har McDonalds restauranterne været involveret i de lokale indsamlingsaktiviteter rundt om i landet, idet mere end 50 aktive foreningerne har været forbi en restaurant på deres rute, hvor de har fået en forfriskning. Det vækker begejstring hos de frivillige at blive inviteret indenfor.

SPAR

SPAR er en sammenslutning af selvstændige købmænd og kæden har butikker fordelt over hele landet. Det er tredje år i træk at SPAR har været en af hovedsponsorerne i Ren Natur. SPAR er en del af Dagrofa. Igen i år er konceptet i yderligere grad kommet ud lokalt i butikkerne, hvor mange har været direkte eller indirekte involveret i en rute, hvor de aktive foreninger har besøgt butikken og fået en forfriskning. En gruppe af SPAR butikker i Thisted Kommune blev yderligere inspireret og tog initiativ til at arrangere 2 store lokale affaldsindsamlinger sammen med de lokale skoler. Meget spændende og helt sikkert motiverende for andre butikker i kæden.

WESTWIND

WestWind

Westwind er en kæde af butikker, som udbyder sports-, outdoor-, og fritidsbeklædning til både voksne og børn. Butikkerne er fortrinsvis placeret i Vestjylland og tæller i alt 27 butikker samt en webshop. Westwind bidrager via salg af plastposer i butikkerne, hvor overskuddet for andet år i træk går til blandt andet Ren Natur. Ligesom i 2020 blev der også i år arrangeret 2 såkaldte WestWind-dage ved Vestkysten. Én i Henne og én i Blokhus. Her deltog både medarbejdere og kunder under en dejlig sensommersol, hvor de fik en god indsamlingsoplevelse sammen.

Danske Bank

Danske Bank støttede igen i år Ren Natur i kraft af deres interne CSR-koncept Time to Give. Her vælger medarbejderne selv, hvilken organisation de vil donere en halv arbejdsdag til, og igen i 2021 blev Ren Natur topscoren. I alt knapt 200 medarbejdere valgte at gå en tur med en snapper på 13 ruter, udvalgt af Ren Natur administrationen, og dette blev gjort med højt humør og glæde. Efter en udfordrende tid med Corona blev dette modtaget med stor begejstring, og det betød at mange flere meldte sig, end der var ruter til. Vigtigt er det at nævne, at for hver gang en rute gennemføres af Danske Bank, så udløser det ekstra ruter til de frivillige foreningerne i Ren Natur.

HOLD DANMARK RENT

Hold Danmark Rent (HDR) er en non-profit organisation, der arbejder for at nedbringe mængderne af henkastet affald på alle typer af arealer i Danmark.

HDR er et praktisk orienteret videncenter og en netværksorganisation, der arbejder innovativt og udviklende sammen med kommuner, frivillige og virksomheder for et renere Danmark uden affald i naturen. Med særligt fokus på muligheder for tværgående samarbejde og borgerinddragelse tilstræbes altid den bedste løsning for alle gennem en god og konstruktiv personlig relation.

HDR tror ikke på løftede pegefingre. Kun med en positiv tilgang kan vi gøre problemet med henkastet affald til vores fælles ansvar og nå langt bedre resultater.

Rapporten er udarbejdet af Ren Natur-teamet hos HDR. Find os og læs mere på vores hjemmeside. www.rennatur.org

Årsrapporten er udarbejdet af:

Projektkoordinator
Lone Kramer

Ren natur
Rødeledsvej 70
5700 Svendborg
CVR-nummer: 37297925